

בבא קמא דף יט. – יט:
בעא מיניה ר' ירמיה מר' זירא:

שאלה ראשונה	תשובה ראשונה	שאלה שניה	תשובה שניה	שאלה שלישית	תשובה שלישית	שאלה רביעית	תשובה רביעית
היתה מהלכת ברה"ר (ובעטה ¹) והתיזה והזיקה, מה? לקרן מדמינן ליה וחייבת, או דלמא תולדה דרגל הוא ופטורה?	מסתברא, תולדה דרגל הוא².	התיזה ברה"ר והזיקה ברה"י, מה?	עקירה אין כאן, הנחה יש כאן ³ לכן פטור	איתיביה: היתה מהלכת בדרך והתיזה, בין ברה"י בין ברה"ר - חייב; מאי לאו התיזה ברשות הרבים והזיקה ברה"ר? ⁴	לא! התיזה ברה"ר והזיקה ברה"י ⁵ .	והאמרת: עקירה אין כאן, הנחה יש כאן? ⁶	א"ל: הדרי בל.
⁸ ותני עלה: במה דברים אמורים - ברשות הניזק, אבל ברה"ר - על הראשון פטורה, ועל האחרון חייבת; מאי לאו התיזה ברשות הרבים והזיקה ברשות הרבים? ⁹	לא! [מדובר בברייתא] שהתיזה ברשות הרבים והזיקה ברה"י.	והאמרת: עקירה אין כאן, הנחה יש כאן? ¹⁰	א"ל: הדרי בי				
איני? ¹¹ והאמר ר' יוחנן: אין חצי נזק חלוק לא לרשות היחיד ולא לרשות הרבים, מאי לאו התיזה ברשות הרבים והזיקה ברשות הרבים? ¹²	לא! התיזה ברה"ר והזיקה ברשות היחיד ¹³ .	והאמרת: עקירה אין כאן, הנחה יש כאן? ¹⁴	א"ל: הדרי בי איבעית אימא: כי אמר ר' יוחנן - אקרן ¹⁵ .				

¹ המילה 'ובעטה' לא מופיעה בכתב היד [Firenze, Biblioteca Nazionale Centrale, II.1.8-9](#) ולא ב [Vatican, Bibliotheca Apostolica, Ebr. 116-117](#) השיטה מקובצת מביא כאן: "...יש ספרים דגרסי ובעטה וברוב הספרים לא גרסי ליה", ונפ"מ ללימוד רש"י.

² משום שלר' זירא צורות כדרכה - לרגל מדמינן (על אף שמשלם ח"נ).

³ ר' זירא משיב: העקירה נעשתה במקום פטור והנזק מהצורות נוצר במקום חייב - לכן לא חייב בנזק (נוכל לומר שהיוצא מכך הוא שאם התיזה במקום פטור והנזק נוצר במקום חייב - פטור!).

⁴ שואל ר' ירמיה: מדוע לא חייב (תשובה שניה)? הרי הברייתא עוסקת במקרה שהוא חייב גם כאשר ההתזה והנזק היו ברה"ר, והיא מדמה את הצורות כדרכה לקרן שחייב?

⁵ ר' זירא עונה שהברייתא אינה עוסקת במקרה כאשר ההתזה והנזק היו ברה"ר שאז ודאי שהוא חייב.

⁶ איך? הרי פטרת מתשלום גם כאשר הנזק היה ברשה"י (תשובה ב) ועכשיו אתה מפרש את הברייתא שהיא מחייבת לשלם באותו ציור של המקרה?

⁷ ואין לחייב את הבעלים בצורות ברה"ר אלא רק מחייבים ח"נ על התזה מרה"ר לרשות הניזק.

⁸ לפני הקושיא מברייתא המפרשת את המשנה בדף יז., מצטט ר' ירמיה את המשנה שם המדברת על מקרה בו משולבים שני אופני נזק: נזק ישיר מהדריסה ונזק שני מצורות ושהבעלים משלם על שניהם: "איתיביה: דרסה על הכלי ושברתו, ונפל השבר על כלי אחר ושברו - על הראשון משלם נזק שלם, ועל האחרון משלם חצי נזק".

⁹ והרי ברייתא זו המפרשת את המשנה מחייבת גם בצורות ברה"ר - ולא כר' זירא!

¹⁰ מדוע עכשיו אתה מחייב כפי שהברייתא אומרת? והרי פטרת גם במקרה שהתיזה ברשות הרבים והזיקה ברה"י?

¹¹ האם באמת צורות פטור ברה"ר?

¹² הסבר: לפי זה שהתורה חייבה בחצי נזק בין ברה"ר בין ברה"י, מניח ר' ירמיה, שר' יוחנן לשיטתו (דף כו.) המחייב ח"נ על קרן גם ברה"ר - יחייב גם כאן ח"נ גם בצורות ברה"ר (כאשר התיזה ברשות הרבים והזיקה ברשות הרבים).

¹³ תשובת ר' זירא: ר' יוחנן כן יחייב בהתיזה ברה"ר והזיקה ברשות היחיד ולא יחייב בהתיזה ברשות הרבים והזיקה ברשות הרבים.

¹⁴ איך? הרי פטרת מתשלום גם כאשר הנזק היה ברשה"י (תשובה ב), ועכשיו אתה אומר שר' יוחנן מחייב ברשה"י?

¹⁵ כלומר: ר' יוחנן לא מדבר כלל על צורות, ומה שהוא מחייב בין ברה"ר בין ברה"י - הוא רק על ח"נ של קרן (רש"י)